

SZANDA KÖZSÉG

REGIONÁL

Tervező és Fővállalkozó Kft.
Salgótarján, Mártírok útja 1.

Msz: T-503/2001.

SZANDA KÖZSÉG

TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVE

Pincesor a község belterületén

R E G I O N Á L

Tervező és Fővállalkozó Kft.

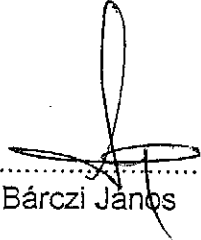
Salgótarján, Mártírok útja 1.

Msz: T-503/2001.

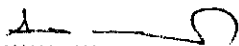
ALÁÍRÓLAP

Szanda község településrendezési tervéhez

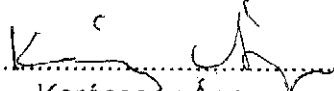
Ügyvezető igazgató:

Bárczi János

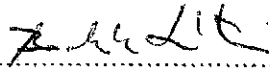
Település tervező:

Szarvas Béla
T T 2/12-0061

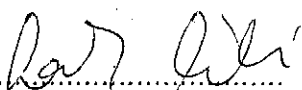
Település tervező:

Karácsony Ágnes
T T 1/12-0125

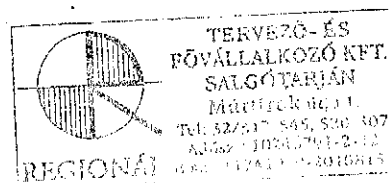
Elektromos vezető tervező:

Bodócs Péter
V1/12-0001

Út- és közmű tervező:

Lantos László
Vcs1, Vr1-1, Kld-1/12-0018

Salgótarján, 2002. augusztus hó

SZANDA KÖZSÉG
TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVE

TARTALOMJEGYZÉK

Szöveges munkarészek:

- 1./ Szerkezeti terv műszaki leírás
- 2./ Szabályozási terv műszaki leírás
- 3./ Helyi építési szabályzat (HÉSz)

Tervek:

H - 1	Külterületi szerkezeti terv	M = 1 : 10 000
H - 2	Szanda belterületi szerkezeti terv	M = 1 : 4 000
H - 3	Szandaváralja belterületi szerkezeti terv	M = 1 : 4 000
H - 4	Külterületi szabályozási terv	M = 1 : 10 000
H - 5	Szanda belterületi szabályozási terv	M = 1 : 2 000
H - 6	Szandaváralja belterületi szabályozási terv	M = 1 : 2 000
H - 7	Szanda Béke út déli oldal telekosztási javaslat	M = 1 : 1 000
H - 8	Hétvégi házas terület szabályozási terve	M = 1 : 2 000

Közlekedési tervek:

K - 1	Külterületi szabályozási - közlekedési terv	M = 1 : 10 000
K - 2	Szanda belterület - közlekedési terv	M = 1 : 2 000
K - 3	Szandaváralja - közlekedési terv	M = 1 : 2 000
K - 4	Javasolt út-keresztmetszetek	M = 1 : 100
K - 5	Javasolt út-keresztmetszetek	M = 1 : 100
K - 6	Javasolt út-keresztmetszetek	M = 1 : 100
K - 7	Hétvégi házas terület közlekedési terve	M = 1 : 2000

Salgótarján, 2002. augusztus hó

SZANDA - SZANDAVÁRALJA KÖZSÉG

TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERV

SZERKEZETI TERV

MŰSZAKI LEÍRÁS

I. BEVEZETÉS

- 1./ Település múltja, helyzete.
- 2./ Kapcsolata környezetéhez.
- 3./ Falu szerkezete, falukép.
- 4./ Népességének alakulása.

II. TERÜLETFELHASZNÁLÁS.

A. BEÉPÍTÉSRE SZÁNT TERÜLETEK.

- 1./ Lakóterületek - lakásépítés.
- 2./ Üdülőterületek.
- 3./ Gazdasági területek.
- 4./ Különleges területek.

B. BEÉPÍTÉSRE SZÁNT TERÜLETEK.

- 1./ Közlekedési területek.
- 2./ Zöldterületek.
- 3./ Erdőterületek.
- 4./ Mezőgazdasági területek.
- 5./ Egyéb területek.
- 6./ Tartalék területek.

III. MŰVI ÉRTÉKVÉDELEM

IV. TÁJ-, TERMÉSZET-, KÖRNYEZETVÉDELEM

V. KÖZLEKEDÉS.

VI. KÖZMŰVESÍTÉS - HÍRKÖZLÉS.

VII. KÖZINTÉZMÉNY ELLÁTÁS

- 1./ Igazgatás.
- 2./ Oktatás.
- 3./ Művelődés.
- 4./ Egészségügy.
- 5./ Egyéb szolgáltatás.

SZANDA - SZANDAVÁRALJA KÖZSÉG

RENDEZÉSI TERVE

SZERKEZETI TERV

MŰSZAKI LEÍRÁS

I. BEVEZETÉS.

A község jelenleg is érvényes rendezési tervét 1987-ben a Nógrád Megyei Tanács Tervező Vállalat (NÓGRÁDTERV) készítette. Az Összevont Rendezési Terv (ÖRT) készítője Karácsony Ágnes.

Az ÖRT-ről megállapítható, hogy megfelelő keretet biztosított az építési-fejlesztési feladatok részére. Az építési telkek kialakítása és beépítése fegyelmezetten történt. A feltételezett fejlesztési elképzelések azonban több vonatkozásban nem igazolódtak.

Az 1990-ben elindult rendszerváltozás alapjaiban módosította a község gazdasági - társadalmi viszonyait, ezen keresztül a fejlesztési - építési igényeket és lehetőségeket. Ezen tény önmagában is szükségessé teszi a rendezési terv alapelveinek újra történő gondolását. Másrészt 1998-ban új építési szabályok léptek életbe, melynek előírásait az érvényes terv egyes részei nem elégítik ki.

Az 1987 óta eltelt 15 év során a rendezési terv módosítására nem került sor. Az előzőekben leírtak alapján szükséges a terv felülvizsgálata, módosítása, illetve új szabályozási terv és Helyi Építési Szabályzat készítése.

1./ Település múltja, helyzete.

A község Nógrád megye középső részén található. Környezetét a Cserhát DNY-i vonulatának vulkanikus hegyei, és lankás völgyei határozzák meg. Legmagasabb pontja az 545 m magas Szanda hegy.

Történelmi múltja a XVII. század végéig a Szanda hegy csúcsán megépült várhoz kapcsolódik, melyet feltehetően a XIII. sz. elején Zonda György földbirtokos építtetett. A XIV - XV. században királyi birtok volt, majd az esztergomi érsekség tulajdonába került. 1545-ben elfoglalja a török, majd ezt követően a végvári harcok során tönkremegy.

A Rákóczi szabadságharc idejére jelentőségét végleg elveszti, teljesen lepusztult és többé nem épül újjá. Mára a négyzet alakú nagy Torony hét mé-

ter magas tömbje, és a vár egykori vízgyűjtő medencéje emlékeztetnek a régi dicsőségre.

A törökök kiűzése után a település viszonylag gyorsan benépesül. Erre az időszakra esik a felvidéki szlovákoknak nagyobb számban történő letelepedése. A község azóta is őrzi kétnyelvűségét, sajátos kultúráját, és népszokásait. A környék meghatározó birtokosai a Sréter család tagjai voltak. Soraikból kiemelkedő személyiség volt Sréter János tüzérbrigadéros II. Rákóczi Ferenc seregéből. Sréter Kálmán költő, Sréter István tábornok honvédelmi miniszter (1910-20-as évek), illetve Sréter Ferenc birtokos, aki a Cserhátvidéki Széchenyi Népművelő Egyesület" alapításával előfutára volt a későbbi népfőiskolai mozgalomnak.

A lakosság megélhetését elsősorban a mezőgazdaság biztosította. Hagyományos gabonaféleségek termelésével, és állattenyésztéssel foglalkoztak. A cserhádi domboldalak alacsony aranykorona értékű szántói munkával is gyenge terméshozamokat eredményeztek.

Az állattenyésztés, elsősorban a juh és baromfi tenyésztés biztosít kedvezőbb lehetőségeket.

A gyümölcs és más haszonnövények termesztése, illetve az erdőgazdaság nem tesz szert nagyobb jelentőségre. A XX. század második felében a mezőgazdaság - illetve az egész település sorsát a termelőszövetkezet működése és eredményei határozták meg. A három településre kiterjedő közös gazdaság központja Szandán volt. Nagyüzemi rendszerben baromfitenyésztést folytattak. Különösen a libahús és libamáj termelésben érték el jó eredményeket, különösen azért, hogy a termelés folyamatába bekapcsolódott a háztáji gazdaság is.

Az 1990-es rendszerváltást követően megszűnt a termelőszövetkezet, a földek felaprózódtak. A községben jelenleg egyetlen család foglalkozik főfoglalkozású mezőgazdasági vállalkozással.

Baromfi, juh és szarvasmarha tartással, illetve lótenyésztéssel néhány család foglalkozik, döntően háztáji méreteken. A mezőgazdaságból származó bevételek inkább jövedelemkiegészítés kategóriába sorolhatók.

A XIX - XX. századi ipartelepítések elkerülték a környéket. Szandán jelentősebb ipar az 1970-80-as években, a Tsz. melléküzemágaként telepedett meg. Ezekből mára egy műanyag termékeket gyártó üzem maradt talpon. A rendszerváltást követően pedig a szandaváraljai tsz. majorban egy kisebb vegyiüzem telepedett meg, és termel jelenleg is.

Működik továbbá egy kőbánya a Nógrádkövesdi Üzem szervezésében. Jelentősebb azon helyi lakosoknak a száma, akiknek a szomszédos települések gazdasági egységei adnak munkát (Nógrádkövesd, Romhány, Rétság, Balassagyarmat). Az utóbbi időszakban a környezetben javuló tendenciát mutató elhelyezkedési lehetőségek ellenére is az aktív népesség körében a munkanélküliek aránya 20 % körül alakul. A munkanélküliségi arány csökkenésére, a foglalkoztatás jelentős bővítésére, új munkahelyek teremtésére a közeli jövőben nem lehet számítani.

A község ezideig korlátozottan használta ki idegenforgalmi lehetőségeit. A természetes táji környezet, és a folklór hagyományok ápolása mellett az évenként rendszeresen megrendezésre kerülő motoros - autós terepversenyek jó feltételeket teremtenek a falusi turizmus számára. A rendezvényekhez kapcsolódó vendéglátás, és egyéb szolgáltatás fejlődése jelentősen hozzájárulhat a foglalkoztatási gondok enyhítéséhez, a falu népességmegtartó képességének növeléséhez.

Az utóbbi évtizedben jelentősen javult a község infrastruktúrájának helyzete. Kiépült a víz-, gáz-, és telefonhálózat, azokra történő rácsatlakozás csupán gazdasági kérdés. Elektromos ellátással valamennyi háztartás rendelkezik. A közüemi szennyvízhálózat kiépítése az elkövetkező évek feladata.

A község rendelkezik az igazgatáshoz - működtetéshez szükséges közintézményekkel. Ezeknek állapota és megfelelősége vegyesnek minősíthető.

A jövő időszakban tervezik egy új faluház - falumúzeum megépítését, amely a meglévő népi emlékek és szokások védelmével és bemutatásával, és ehhez kapcsolódó rendezvények szervezésével fogja szolgálni a község idegenforgalmát.

2./ Kapcsolata környezetéhez.

- 2.1. Szanda község a fő közlekedési vonulatoktól távolabb települt. Budapesttől 70 km-re, Balassagyarmattól 17 km-re, a megyeszékhelytől (Salgótarján) pedig mintegy 85 km-re fekszik.
Vasútja nincs, a legközelebbi vasútállomás Mohora, Magyarnándor és Becske helységeknél érhető el. A 2108 sz. Balassagyarmat - Aszód közötti hálózatba a 2124 sz. út kapcsolja be. Balassagyarmattal közvetlen buszjárat köti össze.
- 2.2. Nógrád megye korábbi településhálózati terve a községet alapfokú településként határozta meg. Középfokú központja Balassagyarmat, felsőfokú központja pedig Salgótarján. Ebben a tekintetben az elkövetkező években módosulás nem várható.
- 2.3. Közvetlen és távolabbi környezetéhez legintenzívebb kapcsolatot az ingázók jelentik napi munkába járásukkal. Legtöbben a nógrádkövesdi kőbányában, a rétsági és romhányi ipari üzemekben, és balassagyarmati Volánnál találtak munkát. Kevesebb azoknak a száma, akik távolabb, Gödöllő, Vác, Budapest térségében vállalnak állást, és csak hetente - kéthetente járnak haza. Ezek közül többen végleg elköltöznek Szandáról, de elköltözés után is megmaradnak a rokoni kapcsolatok.
- 2.4. Az eltelt évtizedekben a szomszédos településekkel több vonalon is kapcsolatok szövődtek, amelyek jelenleg is megmaradtak. A közüemi fejlesztések (víz-, gáz-, telefon) közös önkormányzati erőfeszítés eredményeként valósultak meg. Ugyancsak négy település közös pályázattal kíván üdülőfalut

(községenként külön-külön) megvalósítani. Ugyancsak kistérségi összefogás eredményeként épülhet meg a Terény és Szanda közigazgatási határán a mobil telefonokhoz szükséges térerőt biztosító torony - építmény, valamint feltehetően a későbbiekben a közüemi szennyvízhálózat is.

- 2.5. A korábbi időszakban jelenleg is fennálló kapcsolat alakult ki a közigazgatás és szolgáltatások terén. A közigazgatási munkát Terénnyel közös jegyző, az építési hatósági osztály pedig Cserhátsuránnal közös előadó személy végzi. Az oktatás terén a szandai iskola fogadja Terény felsőtagozatos diákjait. Személyes kapcsolatok állnak fenn Szanda és a szomszédos községek között az egészségügyi és egyházi szolgáltatások terén is.

3./ **Falu szerkezet, falu kép.**

Az egy közigazgatási egységet képező község két településrészből áll: Szandából, és a tőle mintegy 1,5 km-re lévő Szandaváraljából.

A nagyobbik egységet jelentő Szanda szerkezeti tengelyét a 2124 sz. út, illetve annak belterületi része, az Arany János út és Rákóczi út jelenti. Legrégebbi része: a Rákóczi, Kossuth és Rózsa utcák köré épültek ki. Ezen rész eleve halmazszerű faluképet mutat. A belterület növekedése a Rákóczi út be- és kivezető szakaszai mentén, illetve a Hrsz. 706-os (Béke út) úttól északra lévő, viszonylag lankásabb területen történt.

Az építési telkek mérete a régebbi részekben 500 - 1400 m², szélességük 10 -20 m között változó, alakjuk ugyancsak változatos. Az újabb részeket szabályos telekalakítás, 900 - 1200 m²-es telekméret, 18 - 20 m telekszélesség jellemzi. Az Arany János úton azonban található lényegesen nagyobb 4000 m²-es telkek is.

A Beépítési mód - kevés kivételtől eltekintve - oldalhatáron álló. Az előkertek mérete változó. Az épületek földszintesek, a régiek esetében egytraktusos, utcára merőleges gerincű, ormfalas megoldásban, és gyakran csatlakozott hozzájuk melléképület.

Az új beépítésekre és átépítésekre a hagyományos megjelenési forma ("kockaház" sátor vagy nyeregtetővel) a jellemző.

Az Arany János, Rákóczi és Kossuth utcák találkozásánál kisebb teresedés alakult ki: a Hősök tere. Mérete 80 x 50 méter, parkírozott középső részén egy emlékművel. A teret intézményi és lakóépületek határolják. A térre nyilván itt található a templom, kultúrház, iskola, valamint a vegyesbolt épületei. A tér a település valóságos szerkezeti központjaként értékelhető.

Szanda belterületét három élő vízfolyás érinti. Ezeknek szabálytalan medre a Kossuth és Rákóczi utak között, valamint a Petőfi és Alkotmány út között, amorf alakú, szabálytalan telkeket eredményezett.

Szanda jellegzetes faluképi eleme az ún. pincesor. A Petőfi út keleti olda-

lán, helyenként két egymás feletti sorban mintegy 80 db pince található. A pincék a meredek partfalba bányaműveléssel lettek kialakítva, bejáratuk kövekkel burkolt, előttük felépítmény nincs. Jelenleg különböző anyagok raktározására szolgálnak.

Szandaváralja egykoron tanya-település volt, jelenleg lakosainak száma 300 fő körül van. A falu szerkezeti tengelyét ugyancsak a 2124. sz. közlekedési út, illetve annak belterületi szakasza a Madách Imre út képezi. A belterületi részt élő vízfolyás osztja ketté.

A Madách Imre úttól északra lévő rész meredek, déli oldal lapályosabb, egyes helyeken mélyfekvésű.

Legrégebbi része a Madách és Hunyadi utca mentén alakult ki. A Madách útra merőlegesen csatlakozó Dózsa, Szondy, Balassi utcák fiatalabb beépítésűek.

Az építési telkek mérete általában 1000 m² körüli, (de van 3600 m² -es is), alakjuk szabályos, beépítési módjuk általában oldalhatáron álló.

Az épületek megjelenése, a tető gerincének iránya és formája változó. Jellemző utcakép a Hunyadi utca egy részén található, ahol több, egymás mellett álló, népi építészeti értéket mutató lakóház maradt fenn. Időközi átépítések során azonban ezen értékek megsemmisültek.

A település-rész rendelkezik templommal, óvodával, sportpályával, panzióval és egyéb szolgáltató üzletekkel, - volt kultúrháza is, vagyis egy önálló közigazgatási egység alapintézményeivel.

4./ Népeség alakulása.

4.1. A község népességének változására és összetételére vonatkozóan az alábbi táblázatok adnak tájékoztatást.

a) Lakónépesség alakulása.

	1960	1970	1980	1990	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Népesség száma fő	1474	1318	1045	850	815	789	778	780	774	774
Születések száma fő	-	-	-	9	5	4	10	8	7	1
Elhalálozások száma fő	-	-	-	20	15	16	10	19	13	17
Vándorlási külön- bőzet fő	-	-	-	-	-	- 14	- 11	+ 13	-	- 10

b) Állandó népesség számának alakulása.

1990	1995	1998	1999	2000	2001
874	853	811	804	789	765

c) Állandó népesség korcsoport szerinti alakulása.

É v	0 - 14 évesek		15 - 59 évesek		60 év feletti		Összesen
	fő	%	fő	%	fő	%	
1980	181	17,3	649	62,1	215	20,6	1045
1990	123	14,1	500	57,2	251	28,7	874
1995	111	13	511	59,9	231	27,1	853
2001	109	14,2	420	55,0	236	30,8	765

d) Óvodába - iskolába járók adatai:

óvoda		1990	1995	1996	1997	1998	1999	2000
férőhely	fő	50	50	50	50	50	50	50
pedagógusok száma	fő	2	2	2	2	2	2	2
óvodások száma	fő	16	28	25	27	26	24	24
iskola								
tantermek száma	db	6	5	4	4	4	4	4
pedagógusok száma	fő	10	6	6	5	5	5	5
tanulók száma	fő	84	40	37	34	41	24	24

4.2. A táblázati adatok elemzése alapján az alábbi megállapítások tehetők:

4.2.1. A község lakosainak száma folyamatosan csökken. A legnagyobb értéket 1960-ban regisztrálták (1474 fő), azóta (2000-ig) 700 főt, mintegy 50 %-ot csökkent. Különösen szembetűnő a lakosság fogyása 1960 és 1980 közötti időszakban (430 fő), amely az un. szocialista iparosításnak a falu népességére gyakorolt elszívó hatására vezethető vissza.

Az is jellemzőként említhető, hogy a tsz.-ek megerősödésének, és viszonylagos prosperálásának időszaka (1970-es 1980-as évek) sem tudta a helyi lakosság elvándorlásának intenzitását csökkenteni.

- 4.2.2. Az utolsó 5 évben a népesség fogyása csökkenő mértékű az előző évekhez viszonyítva a fogyás 15 fő, éves átlagban 3 fő.
- 4.2.3. Feltűnő a különbség az élveszületések és elhalálozások adatai között. Az utolsó 5 évben 30 születést és 75 elhalálozást regisztráltak (- 45 fő). Ugyancsak feltűnő a vándorlási különbözet is, amely 1998 évet leszámítva mindég - 10 fő feletti.
- 4.2.4. Kedvezőtlen képet mutat a népesség kor szerinti összetétele is. A 0 - 14 évesek aránya alacsonyabb mint a megyei átlag, és iránya folyamatosan csökkenő. A 60 éven felüliek népességeken belüli aránya 24 - 28 %, viszont jelentősen meghaladja a megyei illetve az országos átlagot (20 %).

A viszonyszámok a népesség folyamatos előregedésére, és további csökkenésére utal.

A születések alacsony száma pedig már a közeli jövőben fel fogja vetni az oktatási létesítmények (óvoda - iskola) gazdaságos fenntarthatóságát.

- 4.3. A lakosság számának alakulását meghatározó tényezők (születések, halálozások száma, vándorlási különbözet, helyi munkaerő foglalkoztatás, ingázók száma, stb.) a közeli jövőben feltehetően lényegesen nem módosulnak.
- Ezekre, valamint a népességfogyás csökkenő tendenciájára tekintettel Szanda lakosainak számát 2015-re 720 -730 fő körüli lehet prognosztizálni.

II. TERÜLET FELHASZNÁLÁS

A. BEÉPÍTÉSRE SZÁNT TERÜLETEK

1./ Lakóterületek - lakásépítés

1.1. A község lakáshelyzetét az alábbi táblázat mutatja:

	1980	1990	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Lakások száma (db)	391	395	404	405	410	409	410	410
Lakónépesség (fő)	1045	850	815	789	778	780	774	774
Egy lakásra jutó népesség (fő)	2,7	2,15	2,02	1,95	1,90	1,91	1,89	1,89
Épített új lakások száma (db)	2	4	-	1	5	1	1	1
Megszűnt lakások száma	n.a.	n.a.	-	-	-	2	-	-
Vill. energiával ellátott háztartások száma (db)	n.a.	417	432	432	429	431	425	427
Vezetékes vízzel ellátott háztartások száma (db)	n.a.	-	-	204	216	221	230	275
Vezetékes gázzal ellátott háztartások száma (db)	n.a.	-	28	115	133	142	150	158
Távbeszélő fővonallal ellátott háztartások száma (db)	n.a.	-	n.a.	124	171	229	259	253
Közcsontra hálózatra kötött háztartások száma (db)	n.a.	-	-	-	-	-	-	-

1.2. A táblázat adatainak elemzése alapján az alábbi megállapítások tehetők:

1.2.1. A lakosság számát tekintve a község elegendő lakással bír. Az egy lakásra jutó lakosok viszonyzáma jelentősen alatta van a megyei átlagnak (2,52). Ezen jelenség arra utal, hogy sok lakásban él egy személy, illetve vannak üresen álló lakások.

1.2.2. Az utóbbi fél évtizedben kevés új lakás épült, összesen 9 db. 1997-ben 5 db, a további években pedig 1-1 db.

1.2.3. A lakások közműellátottsága, ezzel összefüggésben komfortossága, 1996 óta jelentősen növekedett. Vezetékes vízzel 67 %, távbeszélővel 62 %, vezetékes gázzal 40 %-a van ellátva. A teljes lakásállományának közüzemi hálózatra történő rákötésének műszaki, és kapacitásbeli akadálya nincs. Elektromos energiával a háztartások 100 %-a ellátott.

A háztartásokban keletkező szennyvizek részben az építési telken elszikkadnak, illetve házi szennyvíztárolókba kerülnek gyűjtésre. Közütemi szennyvízhálózat jelenleg nem áll rendelkezésre.

- 1.3. A lakóépületek állagáról nincs pontos nyilvántartás. Szemrevételezés alapján az állapítható meg, hogy a lakó és középületek jó, illetve megfelelő állapotban vannak. Elavult, felújításra szoruló lakóházak és főleg melléképületek elsősorban a Rákóczi út középső részén, és a Kossuth utca felőli végén találhatók.
- 1.4. Az előzőekben leírt körülményekre tekintettel (lakosság létszámának, életkörülményeinek alakulása, korábbi építési kedv, stb.) reálisan évenként 1 - 2 új lakóház megépítésével lehet számolni. A két településrész esetében 15 éves távlatban ez 15 - 30 új építési telek biztosítását igényli. A szükséglet kielégítésére építési telkek korlátozott számban állnak rendelkezésre. Szandán a Rákóczi úton, az Akácfa, Hársfa és Alkotmány utcákban jelenleg 22 db beépítetlen telek található. Szandaváralján a Jókai, a Hrsz. 252/4, valamint a Balassi, Szondy és Dózsa Gy. utcákban vannak üresen álló telkek, összesen 16 db. Ezek közül egyesek (mintegy 7 db) a terep adottságai következtében az átlagosnál nagyobb költséggel építhetők be. Ezen esetekben a beépítési feltételeket a kialakult állapothoz igazodóan kell meghatározni.
- 1.5. A lakásigények kielégítése kapcsán számolni lehet meglévő épületek bővítésével, esetenként régiek elbontása utáni újjáépítésével. Ezeknek száma 15 év alatt 7 - 8 db-ra becsülhető. Figyelembe lehet venni továbbá a Béke utcában a Rákóczi útról felnyúló telkek beépítési igényét. Ezen folyamat ugyanis már megkezdődött, (eddig 5 db épült meg). A további beépítés feltételeit itt is egyértelműen meg kell határozni a Helyi Építési Szabályzatban.
- 1.6. Az Önkormányzat új építési telkek kialakítását is kérte. Ennek helyéül a Polgármesteri Hivataltól NY-ra eső részt jelölte meg. A terület ÉK-i irányban enyhén (2 - 3 %), és egyenletesen lejt, lakóházak építésére alkalmas. Jelenleg mezőgazdasági művelés alatt áll. A község szerkezetéhez a Rákóczi és Rózsa utcák felől közvetlenül kapcsolható. Hrsz. 0216/1, 4, 5, 6, 7, 8 - 10; 0214/1, 4, 5 terület egy részét érinti és jelöli a terv, későbbi fejlesztés irányát is.
- 1.7. Szandaváralján a Hrsz. 618. úttól délre eső területnek a Dózsa és Szondy utcák közé eső részén lehet új építési telkeket kialakítani. Itt mintegy 8 - 10 új házhely biztosítható. Az építési telkek beépítésére az előző pontban leírtak az irányadók.

- 1.8. A lakáshelyzet jövőbeni alakulásában számolni kell azzal is, hogy megüresedő lakóházakat nem helybeliek veszik meg. Az új tulajdonosok döntően budapestiek, de a vásárlók között vannak külföldiek is. Elsősorban a falusias jellegű épületek iránt nyilvánul meg kereslet. Az új tulajdonosok nem állandó helyi lakosként, hanem idényjelleggel, illetve pihenésre használják az ingatlanukat. A kialakuló konstrukció abból a szempontból előnyös, hogy az érintett ingatlanok használata, felújítása és folyamatos karbantartás megoldottá válik.
- 1.9. A lakóterületek teljes egészében falusias építési övezetbe tartoznak. A község egyéb funkciójú épületei lakóházak között, illetve azokkal együtt valósultak és valósulnak meg. A beépítésnek, és az épületek megjelenésének igazodni kell a meglévő adottságokhoz. Minden tekintetben törekedni szükséges a kialakult utca és falukép megőrzéséhez.
- 1.10. A korábbi időszakban a külterületen több lakóépületet tartottak nyilván (Tógát pusztá, Serfőző, Strikó, Patkányos, stb.) Ezek közül mára kevés maradt fenn. Egy db ideiglenesen használt faház található a Serfőző tanyán, két személy lakik Cservölgy pusztán, és két közművesítetlen épület van Nelása pusztán, amit hétvégi házként használnak.

2./ Hétvégi házas üdülő terület.

- 2.1. A községben jelenleg nincs üdülő terület. A megelőző időszakban zártkerti rész nem alakult ki a közigazgatási területeken belül. Az idegenforgalmat egy Szandaváralján megvalósult panzió reprezentálja. Az üdülés, a falusi turizmus egyéb feltételei még nem épültek ki.
- 2.2. Az Önkormányzat a SAPARD program által teremtett lehetőségeket kihasználva üdülőfalut kíván kialakítani, a szomszédos településekkel (Terény, Cserhátsurány, Herencsény) közös szervezésben. Ennek helyéül - helyszíni szemle és egyéb megfontolás alapján - az Önkormányzat a Hrsz. 2205/6,/7,/8,/9, és /10. területet jelölte ki. Az ingatlan Szanda és Szandaváralja között, egy dombtetőn található. Környezete tiszta levegőjű, csendes, három oldalról erdő övezi. A 2124. sz. főközlekedési útról közvetlenül megközelíthető. A közművesítés feltételei kedvezőek. A víz-, elektromos-, és gázellátás közvetlen csatlakozással megoldható. A terület déli irányban enyhén emelkedő, és kismértékben felszínmozgásos. Szokványos műszaki és gazdasági feltételekkel beépíthető. Esetleges későbbi bővítésére lehetőség van. Az érintett részen mintegy 20 db üdülő-telek alakítható ki. Méretük minimálisan 800 m². A szabályozási tervben illetve a Helyi Építési Szabályzatban rögzíteni kell a beépítési módot, a beépíthetőség feltételeit (beépítési sűrűség, párkányméretet, tetőforma, gerincirány, stb.) Kapcsolatosan elő kell írni azt is, hogy az épületek csak földszintesek, magastetővel, és tájjelleggel valósulhatnak meg. A beépíthetőség előfeltétele kell legyen a teljes közművesítés megléte, illetve a keletkező hulladék szakszerű kezelésének lehetősége.

3./ Gazdasági területek.

Ipari gazdasági területek.

- 3.1. Az 1970-es 1980-as években - Tsz. mellék-üzemági szerveződésben - több ipari üzem is működött. (varroda, feldolgozó, kerámiai, bőripari). A rendszerváltást követően ezek megszűntek, ismételt termelésbe állásuk nem várható.

A korábbiak közül a műanyag termékeket gyártó kisüzem, és a szeszfőzde tudott talpon maradni.

- 3.2. A 20 - 25 főt foglalkoztató műanyag termékeket gyártó üzem Szandán, a Hrsz. 421/4. sz. területen található. Különböző háztartási és egyéb célú termékek gyártásával foglalkozik. Megközelítési a Kossuth utca felől, a 421/3 Hrsz.-ú, az óvoda és Polgármesteri Hivatal közös telkén történő átjárással lehetséges. Az ipari területnek közterületről való közvetlen megközelítését a rendezési tervben biztosítani kell.

Az 1980-as évek végén az üzem új, korszerű csarnokba költözött. Gyártási technológiája és működési körülményei megfelelőek. Zaj- és szaghatása környezetét nem terheli, a keletkező technológia és kommunális hulladékok és szennyvizek kezelése megoldott. Telephely engedéllyel, illetve az illetékes ÁNTSZ és környezetvédelmi szervezet engedélyével rendelkezik.

Az üzem távlatos fennmaradásával reálisan számolni lehet és szükséges. Esetleges bővítésére a Hrsz. 421/4 és 431/5 terület lehetőséget biztosít. (A mintegy 2 hektáros terület beépítettsége alig 8 %-os.)

- 3.3. Ugyancsak Szandán üzemel a községi szeszfőzde. Helye a 281. Hrsz. telek, megközelítése a Petőfi Sándor utca felől történik.

Telepítése nem nevezhető szerencsésnek. A szomszédos telkeken lakóházak és gyógyszerár üzemelnek. Az aránylag kisméretű, mintegy 50 %-ban beépített telket D-i irányból élő vízfolyás határol. A kifőzésre váró cefre, és a kifőzött, elszállításra váró anyag szaghatása környezetét terheli, de fennáll a patak elszennyezésének veszélye is.

A problémákra tekintettel a Szabályozási Tervben illetve a Helyi Építési Szabályzatban elő kell írni a szabályos működés építési követelményeit, illetve helyet kell biztosítani áttelepítésének lehetőségére.

- 3.4. Szandaváralján, a korábbi Tsz. major helyén, illetve épületeiben üzemel a Szanda - Vegyipari Kft. A 062/23. Hrsz. telek a 2124. sz. főközeledési útról közvetlenül megközelíthető. Tűzoltóhab adalék anyag gyártásával foglalkozik, területe 3,5 hektár.

Lakóterülettől való legkisebb távolsága 300 méter. Környezetét nem szenny-

nyezi, telephely engedéllyel, illetve a szükséges egyéb hatósági engedélyekkel rendelkezik.

Fennmaradásával, további működésével az Önkormányzat számol. Fejlesztésre vonatkozó elképzelések nem ismeretesek, esetleges bővítésre jelenlegi határain belül lehetséges. Területnövekedéssel járó terjeszkedésre nyugati irányba történhet. (Hrsz. 062/24).

- 3.5. A szandaváraljai művelődési otthon (Hrsz. 548) magánosítást követően varrodának adott helyet. Az új tulajdonos – Agression Kft. pár éves üzemelés után a termelést leállította. Az épület jelenleg üresen áll.

A lakóépületek közé települt ipari létesítmény működése környezetét nem zavarja. Ennek ellenére telepítése nem nevezhető szerencsésnek. Az érintett ingatlan beépítettsége is zsúfolt (több mint 50 %). Bővítést igénylő fejlesztésre nincs lehetőség.

Helyi viszonyok között jelentős foglalkoztatásnak nevezhető Kft., tevékenységének ismételt beindulására az Önkormányzat számít. A területet a terv ipari területként nevesíti.

- 3.6. A Rózsa utca 10. sz. alatt (Hrsz. 374.) a közelmúltban egy asztalosüzem kezdte meg működését. A bútorokat gyártó üzem szabályos telepengedéllyel rendelkezik. A korábban lakás funkciójú épület toldalékkal tovább növekedett. A szabályozási tervben és a Helyi Építési Szabályzatban meg kell fogalmazni a működés és az esetleges további bővítés feltételeit. Különös gondot kell fordítani a zaj- és porhatás kiküszöbölésére.

- 3.7. Az Önkormányzat lehetőséget kíván teremteni ipari üzem letelepedésére. „Zöld-mezős” beruházás megvalósítására a Hrsz. 030/11. ingatlanak mint egy 10,0 hektáros részét jelöli meg.

Megközelítése a 2124. sz. főközlekedési útról a 030/2 Hrsz. közterületről lehetséges.

A terület jelenleg kaszáló. Létesítmények telepítésére alkalmas. Közművesítése a főút mellett futó gerincvezetékéről gazdaságosan megtörténhet. A beépíthetőség feltételeit a Helyi Építési Szabályzatban meg kell határozni.

*

- 3.8. A kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület (Gksz) elsősorban nem jelentős zavaró hatású gazdasági tevékenységi célú épületek elhelyezésére szolgál.

A legnagyobb szintterület-sűrűség 2,0 lehet.

4./ Különleges területek.

4.1. Temetők.

4.1.1. A szandai temető külterületi részén, de a belterület közvetlen szomszédságában található (Hrsz. 02/2.) Területe mintegy 10 000 m². Körül kerített, megfelelően kezelt, de bővítésre szorul. Ravatalozója jó állapotú.

Bővítése az ÉNY-i irányban lehetséges, illetve szükséges. Az érintett terület a Hrsz. 02/3, mérete ugyancsak 10 000 m². Éves átlagban 15 fő elhalálozással kell számolni.

A temető megközelítése a Petőfi út felől történik. Gk. parkolót a bejárat előtt, a Hrsz. 04/1. területen lehet kialakítani, melyet 40 db gk. részére kell méretezni.

4.1.2. A szandaváraljai temető a Madách Imre út É-i oldalán található belterületi részen (Hrsz. 504). Területe mintegy 2200 m². Megközelítése a Madách Imre út felől történik. Megfelelően körülkerített, és karbantartott, ravatalozója is jó állapotú.

Bővítésére szükség van, ennek lehetséges iránya a 042 Hrsz. ingatlan. A helyszíni viszonyokra tekintettel a gépkocsik parkolása céljára a Madách Imre útnak a patak D-i oldalán lévő szakaszán, és a Hunyadi János úton van lehetőség, amelyeken nincs átmenő forgalom.

4.1.2. Az alaptérkép a Hrsz. 051. sz. területet temetőként nevesíti. Az Önkormányzattól kapott tájékoztatás szerint a bejegyzés téves, ott temetkezés soha nem történt. A továbbiakban mezőgazdasági területként kell szerepeltetni.

4.2. Sportterületek.

4.2.1. A szandai bajnoki mérkőzések lejátszására is alkalmas labdarúgópálya külterületen található. A 034/8 Hrsz. terület az Alkotmány utca felől, illetve a Szanda patakot kísérő töltésen közelíthető meg.

A pálya komfortosságát (kerítés, öltöző, WC, gk. parkoló) javítani lenne szükséges.

Kapcsolatosan alapvető problémát jelent, hogy a sportpálya privatizálásra került, a sportegyesület csak bérleti joggal rendelkezik. Az elkövetkezendő időszakban rendezni kell a tulajdonviszonyokat, továbbá bővíteni a területet a hiányzó létesítmények megvalósítása érdekében.

Ezen célra a Hrsz. 034/1-7 ingatlant lehet figyelembe venni.

4.2.2. A szandaváraljai részen is van labdarúgó pálya. A Hrsz. 638. ingatlan a Dózsa György útról közelíthető meg. A sportterület mérete (150 x 70 méter) lehetővé teszi, hogy ott pályán kívül gk. parkoló, öltöző és WC is megépíthető legyen. Itt bővítésre nincs szükség.

4.2.3. Motorkerékpáros terepversenyek céljára alkalmas versenypálya található a szandaváraljai részen (Hrsz. 0119/1). Megközelítése a Hrsz. 0100, Hrsz. 0112/3 földúton lehetséges. A sportjellegű terület különösebb szabályozást nem igényel.

4.3. Kőbánya.

- 4.3.1. A község jelentős részét érinti a kőbányászat (mintegy 50 hektár). Üzemeltetője a nógrádkövesdi székhelyű COLAS – ÉSZAKKŐ Bányászati Kft. A bányában jó minőségű bazalt termelése folyik, az anyag törése, osztályozása és egyéb feldolgozása nem itt történik. Megközelítése és a közúti szállítása a Bercelről felvezető 0147 hrsz.-ú út szolgál.

A bánya területén az üzem menetéhez kapcsolódó létesítmények épületek (raktár, iroda, szoc. részek, valamint egy URH erősítő torony).

A bánya alapközművekkel ellátott. Vízellátását a Páncélos-részen lévő forrást biztosítja. (Hrsz. 0148/1.)

- 4.3.2. Az üzemeltető a műveléssel érintett területet növelni tervezi. Erre vonatkozóan a szükséges bányahatósági engedélyeket megkapta. A bővítés kiterjed – részben vagy egészben érintve – a Hrsz. 0182/2, 0128/9, 0179, 0180, 0181, 0184/20, 21. ingatlanokra.

- 4.3.3. A kőbányászat kedvezőtlenül érinti környezetét, a Szandai Várrom megjelenését is. Csökkenti az erdővel borított részeket, megbontja a hegyek eredeti vonulatát, módosítja a légáramlás természetes rendjét, a porszennyeződés terheli a lakott részeket is.

*

4.4. Különleges rekreációs (KT-R).

- 4.4.1. A különleges rekreációs terület (KT-R) szabadidő park, sportpályák, sportolási célú létesítmények, nagyterjedésű sportolási célú létesítmények, azok kiszolgáló létesítményei, a területet használók ellátását biztosító vendéglátás és szálláshely szolgáltatás építményei, közösségi szórakoztató létesítmények szabadidő eltöltésére és egyéb rekreációs célra alkalmas építmények, valamint a szükséges tárolásra alkalmas építmények, valamint a szükséges parkolók elhelyezésére szolgál.

Legnagyobb szintterület-sűrűség 2,0 lehet.

B. BEÉPÍTÉSRE NEM SZÁNT TERÜLETEK.

1./ Közlekedési területek.

- 1.1. Mind a két településrészt érinti és kettészeli a 2124 sz. közlekedési út. Ennek belterületi szakasza Szandán az Arany János és Rákóczi út, Szandaváralján pedig a Madách Imre út. Ezek jelenlegi szélességi mérete 10 és 16 méter között változó. Bővítésük - különösen Szanda egyes belterületi részein - szükséges.
- 1.2. A terv új nyomvonalat javasol a 2124. sz. út belterületi szakaszának egy részére. Ennek lényege, hogy az átmenő forgalom céljára a jelenlegi Béke út területét kell felhasználni. Így a szükséges szabályozási szélességek megteremtése kevés szanálást igényel, és gazdaságosan megvalósítható. Kapcsolatosan az Arany János és Rákóczi úton csomópont kialakítására szükséges helyet biztosítani.
- 1.3. Szanda útjai közül gyűjtőút funkcióval bír jelenleg a Béke és Alkotmány út. Szabályozási szélességüket ennek megfelelően kell meghatározni. A szandaváraljai részen gyűjtőút funkciójú út szerepét tölti be a Szondi utca.
- 1.4. A település egyéb útjai lakóutak. Ezeknek vonalvezetése általában igazodik a terep adottságaihoz, szélességi méretük, burkolatuk változatos. A vonalvezetés és szélességi méret tekintetében a terv kisebb módosításokat javasol.
- 1.5. Új utakat kell kialakítani a tervezett telekosztásokhoz, és a műanyagüzemnek a Rákóczi úton történő kivezetéséhez.
A jelenlegi szélességet növelni szükséges a sportpályához vezető Hrsz. 033/1, az új ipartelepét kiszolgáló Hrsz. 030/2 földutak esetében.
Szandaváralján lakóút minőséget kell biztosítani a Hrsz. 618. sz. útnak.
- 1.6. Növelni kell a kőbányához vezető 0147 hrsz. út szabályozási szélességét. Továbbá legalább 16 m szélességű terület biztosítandó. Bér községet a szandai várral összekötő út (Hrsz. 014/3, 0259) és a Bért Szandával összekötő erdei út céljára (Hrsz. 014/3, 018, 030/7)
- 1.7. Szükséges megtartani a jelenleg is funkcionáló gyalogos utakat. Ezek: Hrsz. 119., Hrsz. 360, Hrsz. 431/2, Hrsz. 391. Esetenként gyalogos közlekedés célját szolgálja a Szanda patak töltésének a sportpálya és Alkotmány út közötti szakasza.
- 1.8. Közterületi gk. parkoló egy helyen található a Polgármesteri Hivatal illetve óvoda előtt. Itt mintegy 6 gk. részére épült ki burkolt felület.
- 1.9. A külterületi mezőgazdasági földutak nyomvonalában a terv nem irányoz elő változást. Meg kell azonban határozni a dűlőutak hierarchiájának rendjét, és azokhoz megfelelő szabályozási szélességeket kell rendelni. Biztosítani kell Bér község felől Szanda belterületének és a szandai várral megközelítésének erdei földúton történő megközelítését.

2./ Zöldterületek.

- 2.1. A település legjelentősebb zöldterületét az erdők jelentik. A közigazgatási területen belül viszonylag sok erdő található. Ezekkel a következő tervfejezet foglalkozik. A belterületi részeken azonban közös használatú zöldterület nem sok helyen és mennyiségben fordul elő.
- 2.2. A legjelentősebb közös használatú zöld a település közepén található. A park mérete 50*20 méter, közepén hősi emlékmű áll. A terület füvesített, parkosított.
- 2.3. Nagyobb zöldterület alakult ki Szandaváralja belterületének nyugati részén. Mérete mintegy 1,5 hektár. A vizesárokmal szabdalts mélyfekvésű terület lényegében parkerdő, szépnövésű kanadai nyárfákkal.
- 2.4. Esetenként közösségi használatú bírnak a templom előtt és a kultúrház előtt kialakított parkok. Ezeknek távlatos megmaradása, és jelenlegi formában való használata bizonyossággal biztosított lesz a továbbiakban.
- 2.5. A községben egy helyen van gyermek játszótér az óvoda – Polgármesteri Hivatal mellett (Hrsz.: 421/3). A játszótér mérete, kialakítása és felszereltsége megfelelő. Használata azonban korlátozott, lényegében csak az óvodába járók használják. Bővítésre igény nem merült fel.
- 2.6. Az eddigieken túlmenően indokolt további közös zöldfelület kialakítására lehetőséget teremteni. Erre Szandán két helyen kínálkozik lehetőség. Egyik a Hrsz. 707 telken, a másik a Hrsz. 59 és 60 telkeknek kultúrház mögötti részén.
- 2.7. Zöldfelületként házikertként kell figyelembe venni a beépített telkeknek az utcától mért 50 m-en túli részét. Valamint az u.n. „pincsort” és annak környékét. Tekintettel arra, hogy a pincsort az Önkormányzat helyi védetségben kívánja részesíteni, a területtel a műszaki leírás III. fejezete foglalkozik.
- 2.8. A Zöldterületek (Z) állandó növényzettel fedett közterület (közkert, közpark).

A zöldterületen sétaút, pihenőhely, tornapálya, játszótér stb. helyezhető el, épület azonban nem.

3./ Erdőterületek.

- 3.1. Szanda - Szandaváralja közigazgatási területének jelentős felületét borítja összefüggő erdőség. Elsősorban azokon a területeken kerültek telepítésre, amelyek földművelésre illetve legeltetésre sem alkalmasak.

Az erdők faállománya elsősorban akác, tölgy, cser. Fenyő csak elvétve fordul elő. Vadállománya őz, szarvas, vaddisznó és nyúl. A cseres erdőket a nyári hónapokban gyakran járják gombázók, ősszel szeder- és csipkeszedők.

- 3.2. A rendszerváltást követő privatizáció során az erdők magánkézbe kerültek. Az erdők művelését erdőtársaság irányítja, művelési terv alapján. Fafeldolgozó üzem, illetve telep nem működik, a kivágott fa elszállításra kerül. A Rózsa utcában található kisebb műhely működése - bútorkészítésre nem a helyi erdők fáját használja.
- 3.3. A szandai várat körülvevő terület természetvédelem alatt áll. A védettség vonatkozik az itt lévő erdőségre is. A faállományt védi a várrom és környéke műemléki minősítése is. A közelségben működő kőbányának a vár felé történő szándékolt bővítése érinti az erdő egy részét, és ütközik a műemléki és természetvédelmi érdekekkel. Erre tekintettel a kőbánya területének növelésével a tervezés nem érthet egyet.
- 3.4. Parkerdő található a szandaváraljai belterület nyugati részén. Ezen zöldfelülettel az előző 2. pont foglalkozik.
- 3.5. A község közigazgatási határán belül jelenleg meglévő erdők területét a terv sehol nem csökkenti. A beépítésre szánt részek szándékolt bővítése (lakó-, üdülő-, ipari bővítésének) nem igénylik erdőterületek megszüntetését.

4./ Mezőgazdasági területek.

- 4.1. A község adottságai a mezőgazdaság számára nem mondható kedvezőnek. Felszíne dombos, esetenként meredek, erózióra érzékeny. Talaja agyagos, kötött és köves. A hagyományos mezőgazdasági kultúra szorgalmas munkával sem biztosít nagyobb terméshozamokat.

Az állattenyésztés feltételei viszonylag kedvezőbbek. A korábbi időszakokban (a Tsz. megalakulását megelőzően, de a Tsz. működése alatt is) jelentős volt az állatállomány. A szarvasmarha és sertésenyésztés nagyüzemi módszerekkel folyt a kiépített majorokban. A Terény községgel közös szövetkezet központja is Szandán volt.

- 4.2. A Tsz. 1998-ban megszűnt, a földek magánkézbe kerültek. A földek művelése kisparcellákon, háztáji gazdaságokban, illetve bérbeadás útján történik. A községben a legfontosabb bérlő a Szandabérc Kft.

A Tsz. felszámolásával megszűnt a nagyüzemi állattenyésztés is. A korábbihoz viszonyítva jelentősen csökkent a haszonállatok száma. Állattartás most háztáji méretekben folyik.

- 4.3. A korábbi Tsz. majorok átalakultak, illetve nagyrészt kihasználatlanok.

A szandaváraljai volt mezőgazdasági telephelyet (Hrsz. 062/23) Szanda-Kémia Vegyipari Kft. vásárolta meg. A meglévő épületek felhasználásával, átalakításával és bővítésével vegyiüzemet alakított ki, amelyekben tűzoltó készülékek poroltó adalékát gyártják.

A Kft. működésével a továbbiakban is számolni kell. A Hrsz. 062/23. sz. területet a terv ipari - gazdasági területként kezeli és nevesíti.

- 4.4. Szanda belterületének délnyugati részéhez csatlakozó Tsz. major épületei döntően kihasználatlanok. Területét a Szandabérc Kft. használja, leginkább munkagépek tárolására. Állattartással itt nem foglalkoznak. A 0216/13. sz. ingatlan hosszabb távon is mezőgazdasági telepként szerepel.

- 4.5. A 0155/16. Hrsz. területen megépített csibenevelő ugyancsak használaton kívül van. A villannyal és vízzel ellátott kisebb üzem ismételt beindítására vonatkozó tervek - szándékok nem ismertek. Lehetőségét azonban nem szabad kizárni, ezért a továbbiakban is mezőgazdasági üzemként célszerű figyelembe venni.

- 4.6. A külterületen korábban meglévő, földműveléssel - állattartással foglalkozó puszták és egyéb lakott helyek döntően megszűntek, tönkre mentek. Ezeknek ismételt életrekeltésére tervek nem ismeretesek, lehetőségüket azonban nem lehet kizárni. (Hrsz. 0131/3, Hrsz. 0140/2 és 0140/3, 0144/11, Hrsz. 0155/2, hrsz. 0153/3, 0153/4, 0153/6, Hrsz. 0172/3, Hrsz. 0159/11, Hrsz. 0176/2, Hrsz. 0248/1, Hrsz. 0232/2, Hrsz. 0244/2, 0244/3, 0244/4 Hrsz. 0244/6). Az újjáépítés feltételeit a helyi Építési Szabályzatban meg kell határozni.

- 4.7. Szanda belterületi részén mintegy 80 db pince található. A korábban borpincéként szolgáló építmények száma arra utal, hogy a községben jelentős mértékű szőlőművelést folytattak. Ezt a feltevést erősítik az egyes tájegységek nevei: (Szőlők Alja, Nagyároki Szőlők) a Várhegy és kőbánya D-i oldalain. Mára a szőlőskertek tönkrementek, a földnyilvántartásba sem gyümölcsösként szerepelnek. Kapott információ szerint nem valószínűsíthető, hogy a terv távlatában a szőlőskertek visszanyernék az eredeti művelési ágát. A pincék területét a Szerkezeti Terv a továbbiakban is mezőgazdasági jellegű területként nevesíti.

- 4.8. A Helyi Építési Szabályzatban kell rögzíteni a nagyüzemi és háztáji állattartási létesítmények építési feltételeit is. (lakóház és istálló közötti min. távolság, szennyvízkezelő építmények, stb.) További irányelveket célszerű meghatározni a lakó és üdülő telkeken történő állattartásra.

5./ Egyéb területek.

- 5.1. Páncélos forrás a hrsz. 0148/1. ingatlanon található. A forrás szolgáltatja a közeli kőbánya részére a vizet. A forrás megfelelően kiképzett, körül kerített és karbantartott. Megmaradásával és igénybevételeivel a jövőben is számolni kell.

- 5.2. Kisebb vízkivételi mű létesült a 0161/2. Hrsz. erdőrészen. A jelenleg is működőképes kút biztosította a közeli libanevelő telep vízellátását. Mivel a libanevelő jelenleg használaton kívül van, a kút sincs használatban. Működésének megtartása a távlatokban is kívánatos.
- 5.3. A 0197 hrsz. ingatlanon korábban fürdő medence (strand) működött. A fürdő már több évtizede nem üzemel, a medence, kiszolgáló épületei, vízellátó rendszere teljesen tönkrement. Újjáépítésének feltételei nincsenek meg, a létesítménnyel a továbbiakban nem kell számolni.
- 5.4. Szanda és Szandaváralja közötti dombtetőn a 042/7 Hrsz. egy víztározó került letelepítésre. A földbe süllyesztett vasbeton műtárgy a község vízellátását is biztosító rendszer tartozéka. A körülkerített, megfelelően karbantartott létesítményre a távlatokban is szükség lesz, megmaradásával számolni kell.

6./ Tartalék területek.

- 1./ Az Önkormányzat tartalék hétvégi házas üdülőtérület céljára kívánja fenntartani a Hrsz. 062/12, 062/14 és 062/15. sz. ingatlant. A terület a község szandaváraljai részén van. Megközelítése a 2124. sz. útról és a Hrsz. 551. út felől és közvetlen lecsatlakozással lehetséges. Északról erdő, keletről lakóövezet, délről közút, nyugatról iparterület határolja. Délről észak felé 12 - 20 % mértékben emelkedik. Kedvezőtlen, hogy DNY - ÉK-i irányban magasfeszültségű légvezeték harántolja. Víz-, telefon-, és gáz közüzemi vezetékre közvetlen rácsatlakozás lehetséges. Területe mintegy 6,5 hektár.

A terület felhasználása és értékesítése előtt beépítési tervet kell készíteni. Ennek kapcsán figyelembe kell venni a terep adottságait, az út vezetési lehetőségeit, és a magasfeszültségű légvezetékét.

III. MŰVI ÉRTÉKVÉDELEM.

1./ Műemlékek.

A község közigazgatási területén belül egy védett műemlék található, a Szandai Várrom. Helye a Várhegy, Hrsz. 0177.

Jelenlegi rendeltetése: romterület.

Tulajdonosa korábban a Termelő Szövetkezet volt, a rendszerváltást követő privatizáció során magánkézbe került.

A várrom leírását és rövid történetét a Szabályozási Terv műszaki leírásának erre vonatkozó része tartalmazza. A műemlék területét és a védőkörzetének terjedelmét a Szabályozási Terv egyértelműen behatárolja.

A Helyi Építési Szabályzatban rögzíteni kell a védelem tárgyát és mértékét, a felügyeletet ellátó műemlékvédelmi szervezet jogait, és az objektum közösségi használatának lehetőségeit.

2./ Helyi védettség.

- 2.1. Az Önkormányzat helyi védettséget kíván biztosítani a Petőfi utcában lévő pincesoroknak. A mintegy 80 db, a meredek hegyoldalba mélyített pincék hozzátartoznak a település múltjához. Arra utalnak, hogy a község területén egykoron jelentős mértékű szőlőművelés folyt. A szőlőkultúra időközben elpusztult, a pincék eredeti - borospince - funkciója megszűnt. Jelenleg különböző anyagok tárolására használják.
- Az egymás mellett sorakozó, esetenként egymás felett két sorban megjelenő, faragott kőből falazott pincebejáratok sajátos építészeti értéket hordozó építmények. Jelen formában történő megtartásuk és megőrzésük kívánatos. Funkciójának változtatása és bővítése elsősorban a falusi turizmus és falusi vendéglátás lehetőségeit figyelembevételével történhet.

IV. TÁJ- ÉS TERMÉSZETVÉDELEM, KÖRNYEZETVÉDELEM

1./ Táj- és természetvédelem.

- 1.1. Az Önkormányzat korábbi rendeletével a Szandai Várrom környékét természetvédelmi területté nyilvánította. A védettség a Hrsz. 0177 és a Hrsz. 0178/2 ingatlanokra vonatkozik. A védettség elsősorban az országos műemlék környezetének megővását hivatott biztosítani. A Helyi Építési Szabályzatban meg kell határozni, hogy mire terjedjen ki a területrész használatának korlátozása.
- 1.2. Helyi védettséget indokolt biztosítani a Hrsz. 0179, 0182/2, 0184/20 és a 0184/21. földrészleteknek.

2./ Környezetvédelem.

- 2.1. Szanda - Szandaváralja környezete kevésbé szennyezett. Kisebb gondot jelent az átmenő 2124. sz. út átmenő forgalma, a forgalom por- és zajhatása. A problémát csökkenteni fogja a számozott út belterületi szakaszának tervezett rövidítése és szélesítése, valamint az utca javasolt fásítása. Egyéb belső utak viszonylagosan gyér forgalma hasonló gondot nem okoz.

Por- és zajkibocsájtást nem jelent a két ipari üzem, sem a működő gépek, sem a gyártási technológia. A tartalék ipari üzem területét a lakott résztól távol, a közigazgatási határ szélén jelöli ki a rendezési terv.

- 2.2. A háztartási szemét gyűjtése szervezeten történik. A zsákokban gyűjtött szemét hetente kerül elszállításra Nógrádmarcálba. Az építési törmeléket, vagy már zsákokba nem férő nagyobb szervetlen törmeléket az Önkormányzat földutak feltöltésére használja.
- A háztartási szemét kezelésében a község nem tervez változtatást.

- 2.3. A keletkező kommunális szennyvizek részben az építési telken elszikkad, vagy zárt medencében kerül gyűjtésre. A közműpótló berendezések számáról, szakszerűségéről és állapotáról nincsenek megbízható adatok. Kapott információ szerint a közüemi vízhálózatra kapcsolt lakások száma lényegesen több, mint a megépült közműpótló berendezés. A szippantott szennyvizek ürítési helye Magyarnándorban van.
A közüemi szennyvízhálózat még nem épült ki, tervezése most van folyamatban. Közösen valósul meg. Terénnyel, a szennyvíztisztító műtárgyak is ott fognak megépülni. Ezen célra Szandán területet biztosítani nem szükséges.
- 2.4. A községi két üzem működéséhez szükséges nyersanyag műanyag zsákokba csomagolva érkezik, és kerül a feldolgozás helyére. Az itt keletkező ipari és kommunális szennyvizet a gyár területén belül megépített, szigetelt vb. medencében gyűjtik össze.
Az üres műanyagzsákok elszállításra kerülnek, megsemmisítésük nem a község területén történik.
Kapott tájékoztatás szerint a két üzem rendelkezik telephely engedéllyel, illetve ehhez kapcsolódóan az illetékes közegészségügyi és környezetvédelmi szervek engedélyével.

V. KÖZLEKEDÉS

Lásd külön mellékletben.

VI. KÖZMŰVEK

1./ Vízi közművek.

Lásd külön mellékletben.

2./ Elektromos ellátás.

Lásd külön mellékletben.

3./ Gázellátás.

A település vezetékes gázzal ellátott. A lakások csatlakozása 1995-től folyamatos, ezideig 40 %-ban történt meg. A teljes lakásállomány rákötésének műszaki és kapacitásbeli akadálya nincs.

A gázfogadó állomás a szomszédos községben, Terénnyben épült meg. Kapcsolatosan helybiztosításra Szandán nincs szükség.

Gázpalack cseretelep Szandaváralján található. (Hrsz. 540/2). A Szandán lévő (Hrsz. 757.) a közelmúltban szüntette be működését. Helyét a terv lakótelekként veszi figyelembe.

4./ Hírközlés.

A községben 1995 - 1996-ban kiépült a vezetékes telefonhálózat. A rácsatlakozás folyamatosan történik, ezideig a háztartásoknak mintegy 52 %-a vette igénybe. A lakosság által használt mobiltelefonok számáról nincsenek adatok.

A kábel-televízió hálózat nem épült ki, megvalósítása nem szerepel az Önkormányzat tervében.

A rádió-telefonok működéséhez szükséges térerő biztosítása és javítása érdekében egy erősítő torony épült a szandaváraljai részen a 042/29. Hrsz. ingatlanon. Egy másik erősítő torony is működik Terény délnyugati szélén, közvetlenül Szanda közigazgatási határvonala mellett. Kapcsolatosan további helybiztosítás nem szükséges.

VII. KÖZINTÉZMÉNY ELLÁTÁS.

1./ Igazgatási létesítmények.

- 1.1. Polgármesteri Hivatal Szanda belterületének DNY-i szélén a Kossuth Lajos utcában található. (Hrsz. 421/3). A községi óvodával közös épületben működik. A hivatal mérete megfelelő, az igényeket kielégíti, állapota is megfelelő.

Kedvezőtlen, hogy a szomszédban üzemelő ipari üzem gk. forgalma a hivatal telkének érintésével történik. A Rendezési Terv javaslatot tesz új közlekedési megoldásra, a Rákóczi út felé történő új út nyitására.

- 1.2. Tűzoltó szertár korábban működött Szandán a Petőfi utcában Hrsz. 276/1. telken az elmúlt években megszűnt. Új szertár építésére igény nem merült fel.

- 1.3. Rendőrőrs sem Szandán, sem Szandaváralján nincs. Amennyiben létesítésére igény merülne fel, az üresen álló, vagy megüresedő lakóházban rendezhető.

2./ Oktatási és művelődési létesítmények.

- 2.1. Óvoda mind a két településrészen található. Szandán a Kossuth utcában a Polgármesteri Hivatallal közös épületben. Kapacitása 25 fő, kihasználtsága mintegy 25 %-os. A megfelelő állagú épülethez nagy kert illetve játszótér tartozik.

A szandaváraljai óvoda ugyancsak 25 fős, helye a Madách út 5. Hrsz. 507. Az itteni iskolával közös épületben üzemel. Kihasználtsága nem éri el az 50 %-ot. Az épület állaga megfelelő, új iroda céljára területet nem szükséges biztosítani.

- 2.2. Iskola két helyen működik a településen. Szandán a Rákóczi és Kossuth utcában (Hrsz. 53. és Hrsz. 319.) (Korábban Szandaváralján is volt iskola a Madách úton), a tantermek száma 4, az összes tanulók száma pedig 24 fő (2000-ben.). Az iskolák bővítésére, vagy új épület építésére igény és szükség nem merült fel.

- 2.3. A Tsz. iroda helyén (Hrsz. 53.) a közelmúltban az u.n. erdei iskola létesült. Funkciója a városi gyermekekkel - tanulással egybekötve - megismertetni a falusi életkörülményeket, annak élő- és állatvilágát. Az épület újszerűen átalakított, a célnak megfelelő. A játszóudvara azonban kicsi, ilyen feladatra a kultúrház mögött kialakítandó park jöhet számításba.
- 2.4. Művelődési otthon Szandán, a Rákóczi úton (Hrsz. 57/1) található. A kétszintes épületben helyezték el korábban a községi könyvtárat, korábban itt működött a filmszínház is.
A kultúrház kielégíti a község igényeit, új létesítmény (új művelődési ház, mozi, könyvtár) megépítésére az Önkormányzat a távlatokban nem gondol.

A megelőző időszakban Szandaváralján is működött művelődési ház a Jókai út elején (Hrsz. 540/1). Az épületbe az 1990-es évek elején egy varroda költözött, amely cég a tervezés időszakában szüneteltette a termelést.

Művelődési, klubhelyiségként történő visszavételét az Önkormányzat nem tervezi.

A régi iskola kisebbik felében, az óvodával egy épületben kisebb klub üzemel, amely kielégíti a településrész igényeit.

3./ **Egészségügyi - szociális létesítmények.**

- 3.1. Bölcsődét az Önkormányzat nem üzemeltet. Létesítése nincs tervezve, céljára helyet nem szükséges biztosítani.
- 3.2. Orvosi rendelő mind a két településrészen található. Szandán az Ady Endre úton működik, gyermekorvosi rendelővel együtt. Az épület kapacitása és állaga megfelelő. Szandaváralján a Madách Imre úton van a rendelő, ugyancsak megfelelő méretű és állapotú épületben. Új orvosi rendelő létesítésével a közeli jövőben nem kell számolni.
A községből két orvos tevékenykedik. Sürgősségi - és kórházi ellátást a Balassagyarmati Kórház biztosít a község lakosai részére.
- 3.3. Idősek napközi otthona a közelmúltban lett kialakítva a Kossuth Lajos utcában. Az épület megfelelő, a közeli jövőben újabb létesítése nincs tervezve. Környezetét kívánatos igényesen parkosítani.

4./ **Ellátási intézmények.**

- 4.1. Posta a Rózsa utcában van, megfelelő méretű épületben (Hrsz. 365) bővítése, ill. új helyre történő átköltöztetése nem várható.
Az épület egy részében az Önkormányzat egy kisebb tanácskozó helyiséget alakít ki.
- 4.2. A községben 3 italbolt, 3 vegyesbolt és több egyéb (műszaki javító, fodrász, stb.) szolgáltató működik. Önálló szolgáltató ház létesítésére igény nem merült fel.
- 4.3. Egyházi szolgáltatás céljára két templom áll rendelkezésre. (Szandának és Szandaváraljának külön - külön temploma van.) Az esküvőt, temetést, keresztelest a cserhátsurányi pap látja el.

VIII.

A TELEPÜLÉSRENDEZÉSI FELADATOK MEGVALÓSÍTÁSÁT BIZTOSÍTÓ SAJÁTOS
JOGINTÉZMÉNYEK ELŐÍRÁSAI

- (1) A Településszerkezeti Terv és a Szabályozási Tervben szereplő településrendezési feladatok megvalósítását a Helyi Építési Szabályzatban részletezett alábbi sajátos jogintézmények biztosítják:
- telekalakítás, helyi közút céljára történő lejegyzés

IX.

TELEPÜLÉSFEJLESZTÉST SZOLGÁLÓ RENDEZÉS VÉGREHAJTÁSÁNAK
ELŐÍRÁSAI

- (1) Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági területet kell kialakítani a 0144/14 hrsz.-ú ingatlanon.
- (2) Különleges rekreációs területet kell kialakítani a község közigazgatási területén az alábbi hrsz-ú ingatlanokon:

0136/5, 0123/7, 0137/11, 0144/11, 0144/13

- (3) Zöldterületet kell kialakítani a 0136/6 hrsz-ú ingatlanon, az úttól mért 100 m-es sávban.

A TERÜLETFELHASZNÁLÁS FELTÉTELEI

- (1) A településszerkezeti terv módosításának hatálya alá eső közigazgatási területen beépítésre szánt területfelhasználási egységekre és építési telkekre a megközelítést közterületről vagy magánútról biztosítani kell.
- (2) Az építési telek legalább részleges közművesítettség esetén – szennyvízhálózat hiányában szennyvíztisztító kisberendezés alkalmazásával – építhető be.
- (3) A különböző besorolású építési övezetek területén a környezetterhelési határértékeket be kell tartani.
- (4) Az építési övezetekben az előírásokon kívül be kell tartani az épített környezet és a természetvédelmi előírásokat is.

x.

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

7.

- (1) Jelen határozat előírásait a módosított településszerkezeti tervekkel együtt, azzal összhangban, a hatályba lépést követően indult ügyekben kell alkalmazni.
(H-7 rajzszámú, M = 1:4000 méretarányú, szerkezeti terv a módosítással érintett területre)
- (2) E határozat hatályba lépését követően a H – 1 rajzszámú külterületi szerkezeti terv a tervezési területen belüli területre hatályát veszti.

Szanda, 2008.....

.....
jegyző.....
polgármester

Salgótarján, 2008. október hó

Karácsony Ágnes
településtervező

REGIONÁL
Tervező és
Fővállalkozó Kft.
3100 Salgótarján,
Mártírok u. 1.
T/F: (32) 317-545
e-mail: regional@elender.hu
T:503/2001

SALGÓTERV BT
Mérnöki és
Környezetvédelmi Bt.
3100 Salgótarján,
Meredek út 3.
T/F.: (32) 312-054
e-mail: sterv@is.hu
MSZ 0202

MŰSZAKI LEÍRÁS SZANDA RENDEZÉSI TERVÉNEK KÖZLEKEDÉSI FEJÉZETÉHEZ

1. Vasúti közlekedés

A településen vasútvonal nem halad keresztül.
Legközelebbi vasútállomás Magyarnándorban található. Szandától való távolsága kb. 12,0km, Szandaváraljától kb. 9km.
Személyszállítás is, teherszállítás is jelentéktelen.
Összességében a vasúti közlekedés a település közlekedési viszonyaiban elenyésző, jelentéktelen.

2. Közúti közlekedés

A községet a 2124.sz.-ú állami közút tárja fel és kapcsolja be az országos közúti hálózatba.

2.1. Forgalmi adatok

2124.sz.-ú Cserháthaláp-Szandai összekötő út
ÁNF= 322 EJ/nap
Nehézforgalom= 25
Önkormányzati utakon nem történt forgalomszámlálás.

2.2. Közutak osztályba sorolása

Forgalmi út

2124.sz. Cserháthaláp- Szandai összekötő út

Osztályba sorolás: B.IV.

Hálózati funkció: c

Környezeti körülmény: B vagy C

$v_k = 40-50$ km/h

Mintakeresztmetsz: 1 és 2 jelű ; 1/a (Szandaváraljai)

Szabályozási szélesség: 16,0m – 18,0m

A 2124.sz. útnak azon szakasza helyett, ahol nagyon szűk a beépítés szélessége /1 hsz-tól a 131 hsz-ig/ a Béke úti vonalvezetést javasoljuk, ahol jóval szélesebb a meglévő ingatlanhatárok közötti távolság. Ez kb. 700m hossz a 2124.sz. út jelenlegi nyomvonalán, amit a Béke úti nyomvonalra javasolunk

047 / 2 sz. Szanda és Szandaváralját összekötő út

szabályozási szélesség : 18 m

mintakeresztmetsz : 1 jelű

áthelyezni, ahol kb. 600m lesz a kiváltott útszakasz hossza. A javasolt kiváltás nemcsak keresztmetszetileg, hanem vonalvezetésben is kedvezőbb az állami közút számára.

Gyűjtő utak

Szandán: Béke utca, amíg nem kerül új nyomvonalra a 2124.sz. út, miután új nyomvonalra kerül, a régi nyomvonal /Rákóczi út/ gyűjtő út funkciót vesz át. Az Alkotmány út 167 sz. szakasza

Szandaváralján: Szondi út

Osztályba sorolás: B.V.

Hálózati funkció: c

Környezeti körülmény: C-D

$v_k = 30-40$ km/h

Mintakeresztmetszelvény: 3 jelű

Szabályozási szélesség: 16,0m

Lakó utak /kiszolgáló utak/ I.

Szanda

Akácfa utca

Hársfa utca

Kossuth utca

Rózsa utca

Alkotmány utca

Szandaváralja

Balassi utca

Árpád utca

609 HRSZ-ú utca

Jókai utca

546 HRSZ-ú út

541 HRSZ-ú út

Osztályba sorolás: B.VI.

Hálózati funkció: d

Környezeti körülmény: D, C

$v_k = 30$ km/h

Mintakeresztmetszelvény: 4 és 5 jelű

Szabályozási szélesség: 16,0-14,0m

Lakó utak /kiszolgáló utak/ II.

Szanda

Petőfi utca

79 HRSZ-ú utca

Szandaváralja

Hunyadi út

Osztályba sorolás: B.VI.

Hálózati funkció: d

Környezeti körülmény: D

$v_k = -$

Mintakeresztmetszelvény: 6 jelű

Szabályozási szélesség: 12,0m

Gyalogút

Meglévő önálló gyalogutakat, ami a történelmi fejlődés során alakult ki megtartottuk. Ezek 3-4m szélesek.

Hrsz. 390 , 360 , 56 , 119 sz. utak és a Szanda patak melletti töltésen a sportpályáig vezető út.

2.3. Várakozó helyek

A község kis mértékéből, kis távolságokból adódóan valamint a kizárólagos családi házas beépítettségéből adódóan közterületi várakozóhelyekre csak igen korlátozott mértékben van igény. Ennek megfelelően a Polgármesteri Hivatal és a temető környezetében és a sportpálya mellett javasolunk közforgalom számára megnyitott parkolóhelyek számára helyet biztosítani az ingatlan területén.

2.4. Tömegközlekedés

A lakosság távolsági tömegközlekedési igényeit a Nógrán Volán RT. menetrendszerinti járatai biztosítják autóbusszal. Jelenleg három buszmegálló pár található Szandán, két pár pedig Szandaváralján. Új buszmegálló kijelölésére nem merült fel igény.

A szabványos buszmegálló öböl kiépítése leszálló peronnal valamennyi buszmegállónál szükséges és kívánatos. A rendezési terv szabályozási szélességei erre lehetőséget adnak. A leszállóperon járdakapcsolatát meg kell oldani a gyalogosok biztonsága érdekében.

2.5. Külterületi utak

2.5.1. Gyűjtő utak

Becsült forgalomnagyság és a hierarchikus rend alapján az alábbi külterületi földutakat jelöltük ki gyűjtőútnak.

Kőbányához vezető 0147 sz. út

A Bér felé vezető út 027 , 018 , 016/13 , 014 /3 és a Szanda várromhoz vezető hrsz. 0259 sz. út

Cservölgy pusztához vezető út 022-0221/4-0245 HRSZ-ú utak vonala

Ezek szabályozási szélessége 16,0m

Osztályba sorolása K. VIII. B.

Mintakereszt-szelvénye: 7 jelű

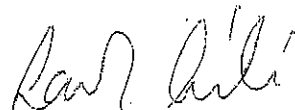
2.5.2. Egyéb utak

Előző pontban kijelölt utakon kívül a többi külterületi földút ide sorolható. Szabályozási szélessége 12m.

Osztályba sorolás K VIII. C

Mintakereszt-szelvénye: 8 jelű

Salgótarján 2002. augusztus hó

Lantos László

kam. eng. sz. 120018

REGIONÁL
Tervező és
Fővállalkozó Kft.
3100 Salgótarján,
Mártírok u. 1.
T/F: (32) 317-545
e-mail: regional@elender.hu
T:503/2001

SALGÓTERV BT
Mérnöki és
Környezetvédelmi Bt.
3100 Salgótarján,
Meredek út 3.
T/F.: (32) 312-054
e-mail: sterv@is.hu
MSZ 0202

MŰSZAKI LEÍRÁS
SZANDA RENDEZÉSI TERVÉNEK
VÍZIKÖZMŰ FEJEZETÉHEZ

1. Vízellátás

A községben vezetékes vízhálózat üzemel. Üzemeltetője a Nyugat- Nógrád Vízmű kft. A község vízigénye biztosított, az Önkormányzat tájékoztatása szerint kapacitásprobléma nem merült fel. A meglévő lakóutcák vezetékes vízellátással rendelkeznek, a rendezési terv szerint tervezett új utcákban a vízvezeték hálózatot bővíteni kell.

2. Szennyvízelvezetés

A községben jelenleg nincs szennyvízcsatorna kiépítve. A község belterületén hosszú távon a szennyvízcsatorna hálózat megépítése kívánatos környezetvédelmi okokból. Ennek időbeni alakulása elsősorban anyagi kérdés.

Közeljövőben közös szippantott szennyvíz leürítő kialakítását tervezik Terénnyel Terény külterületén, aminek a helyén hosszú távon szennyvíztisztító telep is kerül majd kialakításra. Ez a szennyvíztisztító Terényen kívül Szanda község szennyvizét is fogadja majd. A szennyvíztisztító számára biztosított hely: Terény 058 hrsz. /lsd. Terény rendezési terv/.

3. Csapadékvízelvezetés

A község természetes vízgyűjtője a Szanda- patak, amely kettészeli a Szandát is és Szandaváralját is.

Az utcák döntően nyílt árkos kiépítéssel készülnek, melyek befogadói a községet kettészelő patak.

A javasolt út mintakeresztmetszelvények szerint a jövőben is döntően nyílt árkos csapadékvíz elvezetéssel kell számolni, az állami közút egy rövid szakaszát kivéve. Szanda belterületét ÉNY felőli domboldalon lefolyó csapadékvíztől úgy védjük meg, hogy egy övároknak biztosítunk helyet /ez az árok már részben el is készült/. Az övárkot a 781 HRSZ- Béke út- Arany János út- 133/1 HRSZ-ú ingatlan vonalán vezetjük a befogadó Szanda- patakba.

Szanda váralja településrészen pedig az 541/5, 546 HRSZ-ú út, Madách út, 556 HRSZ-ú ingatlanon biztosítunk helyet a belterületre folyó csapadékvíz elvezetésére övárak számára. Övárak befogadója szintén a Szanda- patak.

Salgótarján 2002. 08. hó

Lantos László
kam. eng. sz. 120018

REGIONÁL KFT.

Salgótarján, Alkotmány út 7.

BODÓCS ELEKTROTERV BT.

Salgótarján, Szeder köz 12.

Msz.: T-503/2001.

Tervező: Bodócs Péter

V-1-12-0001

ELEKTROMOS MŰSZAKI LEÍRÁS

Szanda(Szandaváralja) község településrendezési tervéhez

1./ Elektromos energiaellátás:

Szanda(Szandaváralja) község településrendezési terv szerinti kiépülésének villamos energiaigényét az ÉMÁSZ Salgótarjáni Régiójának műszaki munkatársával, Szabó Gyula úrral egyeztetjük, amely egyeztetést a mellékelt nyilatkozási formában mellékeljük.

Szanda községben külterületen iparterület kialakítása szerepel, illetve a belterületi részen a rendezési terv új kb.: 25 lakótelek kialakításával számol. A község villamos energiaellátása a három meglévő 20/0,4 kV-os kommunális transzformátorállomásról a jelenlegi kiépítéssel biztosított. Az állomások szabad kapacitással rendelkeznek illetve bővíthetők, ezért a település NY-i részén a rendezésre kerülő telkek az új utca kialakítását figyelembe vevő új 0,4 kV-os kommunális hálózat létesítése mellett a meglévő transzformátor állomásokról a meglévő 0,4 kV-os hálózathoz csatlakozva biztosítható.

A tervezett külterületi ipari terület villamos energiaellátása transzformátor állomás létesítésével biztosítható.

Szandaváralján egy kommunális transzformátor állomás biztosít energiát, amely a tervezett üdülő területet is el tudja látni 0,4 kV-os hálózatépítés mellett. A község Szanda felőli részén tervezett üdülőterület villamos energiaellátása vélhetően kisméretű szinten biztosítható hálózat átépítés és bővítés révén, de a konkrét gazdaságos műszaki megoldás csak a tényleges energiaigény esetén adható meg.

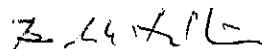
2./ Közvilágítás:

A község meglévő közterületei közvilágítási szempontból az alábbi kategóriákba sorolhatók:

- IV. kategória (átlagos megvilágítás: 6-8 lux);
II. rendű főút községben
- V. kategória (átlagos megvilágítás: 3-5 lux);
gyűjtőút községben, illetve kiszolgáló utak

A két település rész közvilágítása nem energiatakarékos illetve korszerűtlen lámpatestekkel szerelt, így átfogó felújítás szükséges.

Salgótarján, 2002. február 10.

Bodócs Péter

villamos vezető tervező

NYILATKOZAT

Tárgy : Szanda-Szandaváralja község településrendezési tervéhez

Egyeztetést igénylő : Bodócs Péter villamos tervező

Nyilatkozattevő : Szabó Gyula ÉMÁSZ Rt. Salgótarjáni Régió részéről

A két településrész szerkezetileg különálló, így villamos energia ellátás szempontjából is külön kezeljük.

Szanda településrészt három községi kommunális transzformátor állomás biztosítja, melyből az egyik a műanyagüzemi állomás kicsatlakozásával került be lakossági energia ellátás céljára. Kiterheltségük olyan, hogy meglévő lakossági ellátás további növekedését is el tudja látni.

A település kisfeszültségű légvezetéki hálózat hossza 7 km, pár oszlop kivételével valamennyi tartószerkezet vb. oszlop, így állag miatti beavatkozást hosszú távon nem igényel. Transzformátor állomások elhelyezése megfelelő. További energia felfutás biztosításához vezetékcseré kínál lehetőséget. A tervezett 25 db házhely kiosztáshoz a villamos energia ellátáshoz kisfeszültségű hálózat kiépítése szükséges, feltehetően a közeli állomásból való kitáplálással.

Külterületi tervezett iparterület villamosításához a mellette haladó 20 kV-os vezetékünk kínál minimális költségű megoldást.

A tartószerkezeteken elhelyezett közvilágítás harmadrésze korszerűtlen izzós, a maradékon Nátrium és Higanygőz lámpatestek osztoznak. A településen belül átfogó korszerűsítése várható.

Fogyasztói csatlakozók száma kb. 320, valamennyi korszerű szigetelt vezetékes.

Szandaváralja településrészt egy kommunális körzet látja el, és egy ipari jellegű állomás található még (Szanda-Kémia Kft.). A Magyarnándor felé tervezett hétvégi házas terület kisfeszültségű hálózat bővítéssel ellátható villamos energiával. A Szanda felé tervezett terület villamos energia ellátását a tápponttól való távolsága miatt csak konkrét megvalósítás előtt tudjuk érdemben vizsgálni. Valószínűen kisfeszültségű vezetékcseré és hálózat bővítés útján ellátható lesz.

A kisfeszültségű tartószerkezetek vb. oszloposak, vezeték keresztmetszet még bővíthető teljesítmény felfutás esetén.

20 db körüli közvilágítási lámpatestje vegyes, korszerűsítés szükséges.

Csatlakozó vezetékek a településen korszerű szigeteltek.

Salgótarján, 2002.02.08.

Eszak-Magyarországi Áramszolgáltató Rt.
Salgótarjáni régióközpont

